

Lag

om ändring av lagen om investeringstjänster

I enlighet med riksdagens beslut

ändras i lagen om investeringstjänster (747/2012) 1 kap. 2 § 1 mom. 4 punkten underpunkterna a och c samt 5 punkten, 26 § 17 punkten, i 10 kap. 4 § det inledande stycket i 3 mom. och 4 mom. samt 13 § 1 mom.,

sådana de lyder, 1 kap. 2 § 1 mom. 4 punkten underpunkterna a och c samt 5 punkten, det inledande stycket i 10 kap. 4 § 3 mom. och 10 kap. 4 § 4 mom. i lag 1069/2017, 1 kap. 26 § 17 punkten i lag 523/2021 och 10 kap. 13 § 1 mom. i lag 294/2019, samt

fogas till 1 kap. 2 § 1 mom., sådant det lyder i lag 1069/2017, en ny 6 punkt, till 26 §, sådant det lyder i lagarna 1069/2017, 513/2019 och 523/2021, en ny 18 punkt, till 7 kap. 7 §, sådan den lyder i lag 1069/2017, ett nytt 7 mom., till 10 kap. 4 §, sådan den lyder i lag 1069/2017, ett nytt 2 mom., varvid det nuvarande 2 mom. och de ändrade 3 och 4 mom. blir 3—5 mom., till 5 §, sådan den lyder i lag 1069/2017, nya 2 och 3 mom., varvid de nuvarande 2—5 mom. blir 4—7 mom., till kapitlet en ny 5 b §, till 6 §, sådan den lyder i lagarna 1069/2017 och 294/2019, nya 9 och 10 mom. och till kapitlet en ny 12 a § som följer:

1 kap.

Allmänna bestämmelser

2 §

Undantag från tillämpningsområdet

Denna lag tillämpas inte, om

4) verksamhetsutövaren vid sidan av sin huvudsakliga affärsverksamhet för egen räkning handlar med råvaruderivat, utsläppsrätter eller utsläppsrätsderivat, inklusive marknadsgaranter, med undantag för personer som handlar för egen räkning när de utför kundorder eller om en verksamhetsutövare vid annan handel än handel för egen räkning tillhandahåller investeringstjänster rörande de finansiella instrumenten till kunder eller leverantörer i sin huvudsakliga verksamhet, under förutsättning att

a) verksamhetsutövarens eller dess koncerns huvudsakliga affärsverksamhet inte är tillhandahållande av investeringstjänster, verksamhet som avses i bilaga I till kreditinstitutsdirektivet eller marknadsgarantsverksamhet för råvaruderivat,

c) verksamhetsutövaren på begäran rapporterar till Finansinspektionen om den grund på vilken verksamheten kan betraktas som en sidoverksamhet,

5) verksamhetsutövaren tillhandahåller investeringsrådgivning i samband med annan professionell verksamhet som inte omfattas av tillämpningsområdet för denna lag, förutsatt att investeringsrådgivningen inte är avgiftsbelagd,

6) det är fråga om en sådan leverantör av gräsrotsfinansieringstjänster som avses i artikel 2.1 e i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2020/1503 om europeiska leverantörer av

gräsrotsfinansieringstjänster för företag och om ändring av förordning (EU) 2017/1129 och direktiv (EU) 2019/1937.

26 §

Övriga definitioner

I denna lag avses med

17) *råvaruhandlare och utsläppsrättshandlare* sådana råvaruhandlare och utsläppsrättshandlare som avses i artikel 4.1 led 150 i EU:s tillsynsförordning,

18) *klausul som möjliggör förtida återbetalning* en sådan klausul i en obligation som skyddar investeraren vid förtida inlösen av obligationen genom att emittenten då förpliktas att betala investeraren ett belopp som motsvarar summan av nettonuvärdet av förväntade kupongbetalningar under den återstående löptiden och lånekapitalet för den obligation som ska lösas in.

7 kap.

Organisering av värdepappersföretags verksamhet

7 §

Skyldigheter för utvecklare och distributörer av finansiella instrument

De skyldigheter som nämns i 1—3 och 6 mom. tillämpas inte på värdepappersföretag vars investeringstjänst gäller sådana obligationer i vilka en sådan klausul som avses i 1 kap. 26 § 18 punkten ingår som enda derivat, eller på värdepappersföretag som tillhandahåller eller marknadsför finansiella instrument enbart till en godtagbar motpart.

10 kap.

Förfaranden i kundförhållanden

4 §

Bedömning av lämplighet och ändamålsenlighet

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller sådan investeringsrådgivning eller portföljförvaltning som omfattar försäljning av ett finansiellt instrument och köp av ett annat, eller utövning av sådan rättighet genom vilken ett befintligt finansiellt instrument ändras, ska skaffa tillräcklig information om kundens investering och analysera kostnaderna och nyttan av att byta ett finansiellt instrument. Ett värdepappersföretag som tillhandahåller investeringsrådgivning ska upplysa kunden om huruvida nyttan med att byta ett finansiellt instrument är större än de kostnader som hänför sig till bytet.

Vad som föreskrivs i 3 mom. gäller inte utförande eller mottagande och förmedling av kundorder med eller utan sidotjänster, med undantag för sådant beviljande av krediter eller lån i

enlighet med 2 kap. 3 § 1 mom. 1 punkten, som inte omfattar befintliga kreditlimiter för kundernas lån, transaktionskonton och kontokrediter, om kunden klart och tydligt har informerats om att värdepappersföretaget när det tillhandahåller den tjänsten inte behöver bedöma det tillhandahållna eller erbjudna finansiella instrumentets eller den tillhandahållna eller erbjudna tjänstens ändamålsenlighet och att denne därför inte åtnjuter det skydd som avses i de relevanta reglerna, och tjänsterna avser

Ett värdepappersföretag ska också i situationer som avses i 4 mom. uppfylla sina förpliktelser i fråga om sådana intressekonflikter som avses i 7 kap. 9 §.

5 §

Värdepappersföretags informationsskyldighet

Om en order att köpa eller sälja ett finansiellt instrument ingås med hjälp av en teknik för distanskommunikation som hindrar att uppgifter om kostnader och avgifter tillhandahålls i förväg, får värdepappersföretaget lämna uppgifterna antingen i elektronisk form, eller på begäran av en icke-professionell kund på papper, utan obefogat dröjsmål efter det att ordern har utförts, under förutsättning att följande villkor är uppfyllda:

1) kunden har gett sitt samtycke till att erhålla uppgifterna utan obefogat dröjsmål efter det att ordern har utförts, och

2) värdepappersföretaget har erbjudit kunden möjligheten att senarelägga utförandet av ordern tills kunden har fått uppgifterna.

Värdepappersföretaget ska ge kunden möjlighet att få uppgifter om kostnader och avgifter per telefon innan ordern utförs.

5 b §

Hur informationen ska översändas till kunden

Ett värdepappersföretag ska översända all den information som kunden ska få enligt denna lag i elektronisk form.

Värdepappersföretag ska upplysa icke-professionella kunder om att uppgifterna kan lämnas i elektronisk form eller på papper. På begäran av en icke-professionell kund ska värdepappersföretaget översända informationen avgiftsfritt på papper.

6 §

Incitament

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller kapitalförvaltning eller andra investeringstjänster eller sidotjänster och tar emot analyser utförda av en tredje part anses uppfylla kraven i 1 mom. om

1) värdepappersföretaget före tillhandahållandet av utförande- eller analystjänster har ingått ett avtal med tillhandahållaren av analyserna, i vilket det anges vilken del av de kombinerade avgifterna eller de gemensamma betalningarna för utförandetjänster och analys som kan hänföras till analys,

2) värdepappersföretaget har informerats kunden om de gemensamma betalningarna för utförandetjänster och analys som gjorts till tredjepartsleverantörer av analys, och

3) analysen för vilka de kombinerade avgifterna eller den gemensamma betalningen görs gäller en emittent vars börsvärde inte översteg 1 miljard euro under de 36 månader som föregick tillhandahållandet av analysen, uttryckt i årens slutkurser eller som eget kapital för de räkenskapsperioder då de inte var börsnoterade.

Som analys enligt 9 mom. räknas analysmaterial eller en analystjänst som avser ett eller flera finansiella instrument eller andra tillgångar, eller emittenter eller potentiella emittenter av finansiella instrument, eller analysmaterial eller analystjänster med nära anknytning till en viss näringsgren eller marknad där resultatet bidrar till bedömningen av finansiella instrument, tillgångar eller emittenter inom näringsgrenen eller marknaden i fråga. Som analys räknas också sådant material eller sådana tjänster som uttryckligen eller implicit rekommenderar eller föreslår en investeringsstrategi och tillhandahåller en väl grundad bedömning av det aktuella eller framtida värdet eller priset på finansiella instrument eller tillgångar, eller på annat sätt innehåller analyser och nya resonemang och slutsatser på grundval av ny eller befintlig information som skulle kunna användas som underlag för en investeringsstrategi, som är relevanta och kan tillföra mervärde till värdepappersföretagets beslut på de kunders vägnar som betalar den investeringsanalysen.

12 a §

Transaktioner med professionella kunder

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller andra tjänster än investeringsrådgivning eller kapitalförvaltning till en professionell kund behöver inte iaktta de skyldigheter som föreskrivs i 5 § 1 mom. 3 punkten när det utför transaktioner med den professionella kunden.

Ett värdepappersföretag som tillhandahåller tjänster till en professionell kund behöver inte iaktta de skyldigheter som föreskrivs i 4 § 2 mom. eller i 7 § när det utför transaktioner med den professionella kunden, om inte kunden i elektronisk form eller på papper meddelar värdepappersföretaget att kunden vill att de iakttas.

Värdepappersföretaget ska föra bok över de meddelanden från kunden som avses i 2 mom.

13 §

Transaktioner med godtagbara motparter

Ett värdepappersföretag som i form av investeringstjänster tar emot, förmedlar eller utför kundorder eller handlar för egen räkning behöver inte iaktta de skyldigheter som föreskrivs i 1—4, 4 a, 5, 5 a och 6—9 § när det utför transaktioner med godtagbara motparter eller tillhandahåller någon form av sidotjänst som är direkt knuten till sådana transaktioner. Värdepappersföretaget ska i sina förbindelser med godtagbara motparter agera hederligt, rättvist och professionellt. Kommunikationen ska ske på ett sätt som är rättvisande och tydligt och den får inte vara vilseledande med beaktande av karaktären hos den godtagbara motparten och dennes verksamhet.

Denna lag träder i kraft den 28 februari 2022.

Värdepappersföretag ska meddela sådana nuvarande icke-professionella kunder som får uppgifter i pappersform att alla uppgifter som avses i denna lag i fortsättningen sänds automatiskt i elektronisk form i enlighet med 10 kap. 5 b §, om inte kunden inom åtta veckor ber att uppgifterna också i fortsättningen ska översändas på papper.

Värdepappersföretaget ska sända ovannämnda information till sina nuvarande icke-professionella kunder minst åtta veckor innan den tidpunkt när uppgifter enligt avtal med kunden eller

enligt bestämmelserna ska sändas följande gång, och dock tidigast dagen efter att denna lag trätt i kraft.

Med en nuvarande icke-professionell kund avses en kund vars kundförhållande med värdepappersföretaget har börjat före denna lag träder i kraft.

Helsingfors den 19 november 2021

Republikens President

Sauli Niinistö

Finansminister Annika Saarikko